

Visoki komisar na obisku pri Zvezi fašijev

Tiskovni urad Zveze fašijev javlja:
V sredo popoldne, 23. t. m., je Ekscelenska Lombrassa, Visoki komisar za Ljubljansko pokrajinu, poseti sedež Zveze fašijev. Spremljal ga je Zvezni tajnik Orlandini, ki mu je predstavil svoje najbližje sodelavce. Visoki komisar je položil venec na podnožje spominskega kamma mučenikov, padlih od komunistične roke, ter se je v pobožnosti ustavljal trenutki pred spominsko ploščo. Častno službo pred spominskim kamnom je imel oddelek oboroženih fašistov.

Eksc. Lombrassa, vedno v spremstvu Zveznega tajnika, si je ogledal prostore, da se pouči o delu Zveze, in se je posebno pomudil v prostorih Ženskega fašija, kjer mu je zaupnica pokazala oblike, ki so jih fašistične žene napravile za tovaršje pod orožjem.

Preden je zapustil sedež je Eksc. Lombrassa s kratkimi besedami izrazil svoje zadovoljstvo in vzpodbujal k nadaljnemu delu.

Senator Gentile rimskim fašistom

Nadaljevanje s 1. strani

ter prenašati najzaložnejše stiske, če so zaradi zmage neizogibne, ter tisto navduševalno bodo, ki rarevnost skrupulozno prezira vsako priznanje o naših šibkih straneh, o naših pomankljivostih in o vseh težavah, ki so toliko večje, kolikor bolj jih čutijo drugi in jih čutimo mi; z besedo, ki bodo vedno sejalka vere, ne pa vzbujevalka črnogledost.

Governik je razvajajoč svojo visoko misel, kritizirat tiste, ki izkorisčajo nebeški dar, a katerim so po večini privilegirani, intellektualci, ki je vedno kritičena in se nagiba vedno k porogu ali napadanju, in ki se nagibajo prizanašanju domačega genija ter se odstavlja živ strašni borbi, da napravijo iz nje predmet za analiziranje, bolj ali manj objektivnih, kakor oni pravijo, a vsekakor neodgovornih razmisljanj o poteku vojne. Rekel je: Zgledi vlečej v vsaka rekrimacijac v nevarnosti je strahopetnost ter hlepjenje na tem, da bi se postavili ob stran, medtem, ko besni požar in je dolžnost vsakogar, da ga pomaga pogasiti.

Te strahopetnosti se ni lahko obvarovati. A zaradi tega je tem večja dolžnost, da ne grešimo lahkomiselnico iz nepremišljenosti, iz hinavškega veselja do klepetanja in do razlažovanja lastne užaljenosti. To je največja dolžnost za Italijane, ki so dolga stoljetja grali na račun svoje največje vrline, razuma, katerega so zlorabljali od renesanse dalje. Ločili so razum od življenja, da so se lahko svobodno izlivljali v literaturi in akademskih debatih. Po mučenstvu leta 1899/21 in 31 je bil potreben vztrajni in gorenji apostolat verske vnenje Giuseppe Mazzinija, treba je bilo pravega, duhovnega prevrata, ki ga je z mogočno roko, o kateri se je zelo, da nima zicev, izvedel Alessandro Manzon, da je razum spet vrnih na pot verske resnosti življenja. Kjer ni besede tudi ni čustva, ki bi zaradi svoje vrednosti veljalo za večno. Torej ga tudi ni tremtka v življenju, za katerega ne bi moral človek dajati občudra, pa če tudi v skritem kotičku svoje vesti.

All bomo zmagali ali ne? Oboje pričakanje je varljivo, če se nam zdi kot nekaj takega, kar se bo zgodilo, pa naj se mi vedemo tako ali tako. V tem primeru se spreminja v vir tistega lahkomiselnega optimizma in tistega nič manj lahkomiselnega pesimizma, ki človeka ne veljata nič drugega, kakor nekaj besedne igre ter bolj ali manj verjetnih računov, ki pa je enako usodon kot poskus za zadržanje ali razkrajanje volje.

Jaz sem vedno bil optimist in se baham s tem. Toda zdrav in zakonit optimizem se ne tiče dogodkov, ki so v božjih rokah, temveč izvarevja iz najgljivejših notranjosti naše vesti in naše osebnosti. To je optimizem tistega, ki veruje in s svojo vero ustvarja dobrino, za katero težimo, ali pomaga ustvarjati jo, kar je isto.

Premagati Anglijo, osovareno našinlico oči včeraj in zatrdno, neusmiljeno našinlico od jutri! Da, moramo jo premagati in jo bomo premagali, če jo bomo hoteli premagati za vsako ceno, če se ne bomo utruščili v boju, če bomo ostali zvesti obveznostim do drugih in do nas samih, če se bomo ob vsaki dnevnih urah spominjali te naše dolžnosti. Ta tista zmaga je drugotina in podrejena poglaviti, drugi zmagi, ki je zares elino bistvena.

To je tista zmaga, ki jo moramo dobivati dan za dan in nepretrogna sami nad seboj, ko premagujemo vse zapeljive skušnjave zahrtnosti, ko z neukrotljivim srečem vedno odgovarjamo na sreherno zlo sreče in ko vedno držimo pokoncu zastavo, za stavo domovino, ki je zastava naše veste in našega moralnega obstanka. To je zmaga, ki je odvisna od nas in ki je nam ne bo mogel nihče iztrgati iz rok, če je bomo držali v pesti v vsem duševnim ognjem in z vsem dostojanstvom, katerega nihče ne bi hotel preživeti.

Vsak narod ima pred seboj zmago, ki počasi zanj dolžnost in ki po navadi ne uide tistemu, ki svoje dolžnosti izpoljuje.

Važno je torej verovati v zmago, v bistveno znango, ki je odvisna od naše vere in ki je dejansko v naši volji. Samo ona naša lahko naredi vredne druge zmage, katere nas je zelo težko oropati. To iz več razlogov, ki jih vedo vsi, pa tudi zaradi enega, ki ga ponavadi ne opazimo in ki izvira iz zemlje, kako določiti dejanski pomen besede zmaga.

Zmaga je sicer zaključek vojskovanje vojne; lahko je vojaški zaključek, zaradi katerega je ena izmej vojskojih se strank prisiljena odložiti orožje, lahko jo pa razumemo kot politični zaključek, ki pa ne sovpada vedno z vojaškim, kadar predstavlja sreherno izmed vojskojih se strank prisiljena odložiti orožje, lahko jo pa razumemo kot politični zaključek, ki pa ne

mogle izgubiti? Ali bi se mogli batiti, da bi ta nemrtna Italija, ki si je v očeh vsega sveta, ker je živa in naših dušah, šla po zлу pod udarci pijanih pilotov z leteličnih trdnjav? Lahko padejo tudi zidovi in slavoliki, ki so ostali tisočletja, da pričajo o veličju Rima in o barbarstvu njegovih sovražnikov; lahko bodo v tem boju nove celine, ki je gluh in slepa za civilizatorično delovanje Evrope, to je Rima, novi barbari dopolnilu uničevalno delo starh. Toda sidi bi mogel biti na svetu, tostran ali onstran Oceansa človek, ki bi mislil, da bo lahko vrgel v zaton ta bleščeci Kapitol?

vseh narodov, ki jih urejajo visoka človeška vera, znanstveno raziskovanje, ki poduhovlja smravnost narave ter to polagona podprtja z človekovim gospodstvom, in filozofsko razmišljajanje, ki dela človeka za gospodarja samega sebe. Ne moremo trditi, da Amerikanci tega ne bi vedeli, saj se vsakdo izmed nas spominja, kako so bili zadovoljni, da so hodili k nam občudovati in proučevati; da so toliko storili in toliko plačali, da bi lahko pobirali drobitine od velike pojedine italijanske zgodovine in umetnosti in bogatili svoje muzeje in knjižnice.

Italijani, bodite zvesti starodavnim materij, disciplinirani, složni in se spominjate odgovornosti, ki izvira za vas iz časti, da ste Italijani, odločeni upirati se, bojevati se, ne kloniti z duhom, dokler vam nasploh nemiči v domu o vaši veri in v tem značaju. Razprave in prekranja najostanejo za poznej.

V Calafatiju je Garibaldi zaklical Ninu Bixiu: »Tu bomo naredili Italijo ali umrili.« Ta klic še ni potihnil in mogočni glas junaka odmeva in mora odmevati še danes v našem sruču: »Tu bomo rešili Italijo ali umrili.«

Mi, ki smo na zatomu let in ki smo živeli od deležne očetov, smo vedno čutili, da smo doživeli ohreniti jo in povecati jo, kolikor je v naših močeh, s svojim delom in s srehernim naporom dobre volje, mi ne moremo misliti, da bi se ona ne mogla izročiti v roke mladih, sposobnih, da jo dvignejo visoko s silo svojih rok v skrbih in smrtnih nevarnostih pričujoče ure, nad vse človeške šibkosti, da jo izročijo vnučkom vedno živo in bleščeo se v svoji večni mladosti.

Ob tej veri v nesmrtno domovino pošiljamo svoj pozdrav, zahvalo in ljubezen junakim vojnikom na tleh, na morju in pod nemom ter se naprej zremo v sveto veličanstvo močljivega Kraja, v preprost njenovih kraljev in besed. Zremo v oči Deuceja, ki nam je dal toliko dokazov o pogumu, ki mu pomaga do zmage, v njegovo vnučnico vnučnico v bleščeo se v svoji večni mladosti.

Bili so deliščni tudi tistih, ki jih je Italija, prav Italija s Kolumbom, potegnila iz neznanih temen zgodovine, jih pridružila evropskemu življenju, jih povzljignila k luči omike ob vzajemnem sodelovanju

Razdeljevanje racioniranih živil v juliju

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajinu pošoča:

Za nabavo racioniranih in kontingentiranih živil v mesecu juliju 1943-XXI velja: v Ljubljanski pokrajini naslednja dolžica:

A. NAVADNE ŽIVILSKE NAZAKNICE

1. Mesto Ljubljana.

Z odrezki navadne živilske nakaznice (modre barve), izdane od Mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani, se lahko nabavi:

dnevno 150 g kruha ali 124 g krušne (mešane) moke (ali 225 g koruzne moke, če je se v zalogi pri trgovcu),

mesečno: 2000 g riže (ali testenin, če se že v zalogi pri trgovcu), 500 g sladkorja, 200 g masla, 1 del olja, 1 del olja namesto 100 g trdih maščeb (potrošniki, ki niso klai prasiča), 100 g pralnega mila, 100 g toaletnega mila, na odreznje »102«, 200 g fižola na odreznje »101«, 500 g soli (količina »600« g, natisnjena na odreznku za sol, ne velja!), 100 g konzerviranega paradižnika na odreznje »108«.

Meso. Vsek potrošniki se mora prijaviti pri svojem mesarju, ki pritisne svoj žig ali svoj podpis in odprejeno prostor na zadnji strani živilske nakaznice; za tedenske nabave mesa, cigar količina bo sproti objavljen, bodo služili odrezki 109, 110, 111, 112 in 113.

Glede delitve parmezana in mehkega sera bodo potrošniki pravočasno obveščeni.

2. Pokrajina.

Z odrezki navadne živilske nakaznice (rjave barve), izdane od ostalih preskrbovalnih uradov v pokrajini, se lahko nabavi:

dnevno 150 g kruha ali 124 g krušne (mešane) moke (ali 225 g koruzne moke, če je se v zalogi pri trgovcu);

mesečno: 200 g riže (ali testenin, če se že na zalogi pri trgovcu), 500 g sladkorja, 200 g trdih maščeb, 1 del olja, 1 del olja namesto 100 g trdih maščeb (potrošniki, ki niso klai prasiča), 100 g pralnega mila, 500 g soli (količina »600« g, natisnjena na odreznku za sol, ne velja!), 100 g konzerviranega paradižnika na odreznje »108«.

Meso. Vsek potrošniki se mora prijaviti pri svojem mesarju, ki pritisne svoj žig ali svoj podpis in odprejeno prostor na zadnji strani živilske nakaznice; za tedenske nabave mesa, cigar količina bo sproti objavljen, bodo služili odrezki 109, 110, 111, 112 in 113.

Glede delitve parmezana in mehkega sera bodo potrošniki pravočasno obveščeni.

3. Način nabave.

Z odrezki navadne živilske nakaznice (rjave barve), izdane od ostalih preskrbovalnih uradov v pokrajini, se lahko nabavi:

dnevno 150 g kruha ali 124 g krušne (mešane) moke (ali 225 g koruzne moke, če je se v zalogi pri trgovcu);

mesečno: 200 g riže (ali testenin, če se že na zalogi pri trgovcu), 500 g sladkorja, 200 g trdih maščeb, 1 del olja, 1 del olja namesto 100 g trdih maščeb (potrošniki, ki niso klai prasiča), 100 g pralnega mila, 500 g soli (količina »600« g, natisnjena na odreznku za sol, ne velja!), 100 g konzerviranega paradižnika na odreznje »108«.

Mesec. Vsek potrošniki se mora prijaviti pri svojem mesarju, ki pritisne svoj žig ali svoj podpis in odprejeno prostor na zadnji strani živilske nakaznice; za tedenske nabave mesa, cigar količina bo sproti objavljen, bodo služili odrezki 109, 110, 111, 112 in 113.

Glede delitve parmezana in mehkega sera bodo potrošniki pravočasno obveščeni.

4. Način nabave.

Z odrezki navadne živilske nakaznice (rjave barve), izdane od ostalih preskrbovalnih uradov v pokrajini, se lahko nabavi:

dnevno 150 g kruha ali 124 g krušne (mešane) moke (ali 225 g koruzne moke, če je se v zalogi pri trgovcu);

mesečno: 200 g riže (ali testenin, če se že na zalogi pri trgovcu), 500 g sladkorja, 200 g trdih maščeb, 1 del olja, 1 del olja namesto 100 g trdih maščeb (potrošniki, ki niso klai prasiča), 100 g pralnega mila, 500 g soli (količina »600« g, natisnjena na odreznku za sol, ne velja!), 100 g konzerviranega paradižnika na odreznje »108«.

Mesec. Vsek potrošniki se mora prijaviti pri svojem mesarju, ki pritisne svoj žig ali svoj podpis in odprejeno prostor na zadnji strani živilske nakaznice; za tedenske nabave mesa, cigar količina bo sproti objavljen, bodo služili odrezki 109, 110, 111, 112 in 113.

Glede delitve parmezana in mehkega sera bodo potrošniki pravočasno obveščeni.

5. Način nabave.

Z odrezki navadne živilske nakaznice (rjave barve), izdane od ostalih preskrbovalnih uradov v pokrajini, se lahko nabavi:

dnevno 150 g kruha ali 124 g krušne (mešane) moke (ali 225 g koruzne moke, če je se v zalogi pri trgovcu);

mesečno: 200 g riže (ali testenin, če se že na zalogi pri trgovcu), 500 g sladkorja, 200 g trdih maščeb, 1 del olja, 1 del olja namesto 100 g trdih maščeb (potrošniki, ki niso klai prasiča), 100 g pralnega mila, 500 g soli (količina »600« g, natisnjena na odreznku za sol, ne velja!), 100 g konzerviranega paradižnika na odreznje »108«.

Mesec. Vsek potrošniki se mora prijaviti pri svojem mesarju, ki pritisne svoj žig ali svoj podpis in odprejeno prostor na zadnji strani živilske nakaznice; za tedenske nabave mesa, cigar količina bo sproti objavljen, bodo služili odrezki 109, 110, 111, 112 in 113.

Glede delitve parmezana in mehkega sera bodo potrošniki pravočasno obveščeni.

6. Način nabave.

Z odrezki navadne živilske nakaznice (rjave barve), izdane od ostalih preskrbovalnih uradov v pokrajini, se lahko nabavi:

dnevno 150 g kruha ali 124 g krušne (mešane) moke (ali 225 g koruzne moke, če je se v zalogi pri trgovcu);

mesečno: 200 g riže (ali testenin, če se že na zalogi pri trgovcu), 500 g sladkorja, 200 g trdih maščeb, 1 del olja, 1 del olja namesto 100 g tr

Izpred okrožnega sodišča

Nenavadne posledice popivanja po nogometni tekmi:
tekstilni mojster in njegova zaročenka uradnica sta
sodelovala pri vlotu

Ljubljana 26. julija.

V sredo je mali kazenski senat okrožnega sodišča razpravljal o vlotu, ki je združil že, ko se je zanj razvedelo v ožji okolici, mnogo pozornosti in začudjenja. Zadeva je res precej nenavadna in meče čudovno luč posebno na dva obožence, ki sta v dobrih položajih.

Sodili so sodniki, s. o. s. Ivan Kralj kot predsednik ter s. o. s. Rajko Lederhar in Josip Bačičevič kot votanta. Oboženico je zastopal državni tožilec France Sever. Oboženca sta zagovarjala dr. Viljem Muc in dr. Virnik. Razprava je trajala skoraj tri ure. Končala se je z obsobo štirih obožencev dva pa sta bila oproščena.

V nedeljo 28. marca je v neko gostilno na Smarhinski cesti prišla okoli 18 ure večja skupina športnikov nogometnika, ki so malo prej igrali nogometno tekmo in zmagali. V gostilni so stali do pot devete, ko so jo morali zaradi političke ure zapustiti. V tem času so popili veliko količino alkohola. Zapitek je plačalo vodstvo kluba. Skoraj vsi so bili precej vinjeni, posebno pa neki tekstilni mojster, ki sta ga moralna dva tovaršja peljati pod pažduho. Pod vplivom vinskih blapov je bila tudi njegova zaročenka, uradnica v uglednem uradu. Pri Figovcu so se zaradi pozne ure razšli. Vinjenega tekstilnega mojstra je od tam vodila domov njegova zaročenka.

Ko sta prislala na stanovanje, sta našla v hiši več obiskovalcev in domačinov. Mati je knalu, užajena nad hčerinim vedenjem, odšla spati, v kuhinji pa je ostal poleg drugih neki 60letni tapetnik, ki je bil tudi »dobре volje«. Med razgovorom se je nenadno spominil, da ima v hiši stanjuči mesec v dravnici spravljen večjo količino mesa. Začel je nagovarjati tekstilnega mojstra, da bi mu pomagal vloniti. Ne vedo prav, kaj počenja, se je ta počasi vdajal njegovim sugestijam. Najprej je tapetnik poskušal dvigniti meso iz dravnice s poskoči v skozi okno. Ker ga ni dosegel, se je tekstilni mojster uprl v vroč vrat in jih vrgel s tečajem. Kako so potem odnali v dravnici spravljen konjsko meso, ni popolnoma pojasnjeno, ker se teh podrobnosti skoraj nobeden izmed obožencev ni hotel prav spominjati. Dejstvo je, da ga je okoli 25 do 30 kg odnesla oboženca uradnica, okoli 22 kg pa v isti hiši stanjuči delavec, ki so ga vlonenci po vlotu opozorili, da je dravnica odprta in da se lahko založi z mesom.

Drugo jutro je prizadet mesar vlot takoj opazil. Za oboženo uradnico, ki je v preiskavi in na razpravi zatrjevala, da jo je k sodelovanju zapeljala pjanost in da se je drugo jutro dejanja kesala, je značilno, da v trenutku strezenja ni pomisnila na to, da bi lahko močno omilila posledice in morda celo pregorovila mesara, da bi vlotu ne prijavil, če bi meso, ki ga je odnesla in skrila v svoji sobi, vrnila. Nasprotno, meso je proti večeru odnesla k polbratu svojega zaročenca, kjer so ga našli detektivi. Detektivi so zaplenili tudi meso, ki ga je ukradel omenjeni delavec. Skupno je bilo ukradenega 55 kg konjskega mesa. Ravnanje uradnice pa kaže, da je bržkone imela prav ljudsko govorico, ki je obsdila oboženca, da so meso ukrali in prepričanju, da je jih ekšodovanec ne bo upal prijaviti, ker je skrivaj prekupeval z mesom.

DNEVNE VESTI

Novi ravnatelji italijanskih dnevnikov. Ministrstvo za narodno kulturo je imenovalo nove ravnatelje naslednjim dnevnikom: za ravnatelja »Corriere di Napoli« je bil imenovan dr. Carlo Barbieri, bivši urednik »Popola di Roma«, soravnatelj lista »Roma fascista«, ravnatelj »Popola di Trieste« in »Venetas« v Padovi. Za ravnatelja beneške »Gazzette di Venezia« je bil imenovan Ezio Camuncoli, bivši urednik »Popola d'Italia« in »Corriere Padano«. Za ravnatelja »Gazzette del Mezzogiorno« je bil določen dr. Pietro Pupino Carbonelli, bivši newyorški dopsnik »Corriere della Sera«.

Proslava italijansko-japonskega prijateljstva v Savoni. S sodelovanjem posebnega zastopnika japonskega poslanstva v Rimu in zastopnika ministrstva za ljudsko kulturo dr. Miraglie je bila v nedeljo v Savoni manifestacija italijansko-japonskega prijateljstva. Po sprejetju na magistratu, kjer so prečitali poslanico japonskega poslanika v Rimu, je v savonskem gledališču predaval prof. Rivetta o Japonih. Nato so otvorili razstavo risb osnovnih živilskih otrok v Toku.

Hotela ga je rešiti, pa je z njim utešiti. Težka nesreča se je pripetila v Suni pri Verbanii. V tamkajšnjem jezeru sta utonila 26-letni Dario Penzo in 18-letni Rina Gagliardi. Na sprehodu ob jezeru, pri katerem je sodelovala tudi neka Maria Filippi, je hotel Dario Penzo pokazati prijateljicama, kako se morata obnašati v primeru nevarnosti pri plavanju. Skočil je v vodo, kjer so ga po nekaj minutah zapustile moči in se je začel potapljati. Za njim je skočila Rina Gagliardijeva, kjer ga je skušala rešiti. Penzo se je tako oklepnil, da je potegnil še njo na dno.

Nenavadna nesreča pri želtvi. V Lusiji pri Rovigui se je med žetvijo zgodiila nenavadna nesreča. Devetindvajsetletni kmet Fortunat Calonga se je slučajno zadev s klasom v desno oko. Ker je misil, da ne bo nič nevarnega, je delal naprej in ni bil zaskrbljen zaradi začetnih bolečin. Ker pa ga je oko vedno bolj bolelo, se je kasneje zatekel k okrajnemu zdravniku, ki je ugotovil, da bo imela nesreča zanj hude posledice. Na ranjeno oko bo popolnoma oslepel.

Japonski film o napadu na Pearl Harbour. V torek so v kinematografski dvoranji rimskega Dopolavora finančnega ministra predvajali zanimiv japonski dokumentarni film. V njem je prikazano, kako so Japonci napadli Pearl Harbour in izvršili svoje pomorske akcije pri prodiranju na Malajsko otočje.

Nov vodja Glavnega ravnateljstva za prehrano v Rimu. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdove je imenovalo za vodjo Glavnega ravnateljstva za prehrano v Rimu nac. svetniku dr. Ernestu Cauvinu. Imenovanje je že od 1. 1935 predsednik po-krajinske zveze trgovcev v Genovi in je onarjal v italijanski trgovski organizaciji vazne funkcije.

Tudi iz Rima pojde nekaj tisoč visokokoljev na delo. Poveljstvo delovne službe pri rimski vseučiliški organizaciji je

premobilno položaj vseh na univerzi vpi-sanih vseučiliščnikov, in vseučiliščnic, ki jih je okoli 27.000. Mnogi med njimi uradu niso na razpolago, ker so že vpoklicani. Nekaj jih je bilo oproščenih z izdrušenimi studijskimi in drugimi razlogi. Po-vljevo je ugotovilo, da bo za delovno službo na razpolago 2080 vseučiliščnikov in 3044 vseučiliščnic. Prva skupina bo odšla na delo 1. julija.

Smrt senatorja Piola-Casellija. Na svojem stanovanju v Rimu je umrl v nedeljo senator Edvard Piola-Caselli, ki je bil po rodu iz Livorna. Pokojni je bil vrsto let vrnovni državni tožilec pri kasaciji, mednarodni sodnik v Egiptu in kraljevski konzulent egipetskih vladev. Za senatorja je bil imenovan l. 1933 ter je sodeloval pri reformi kazenskega prava.

V zadnjem hipu preprečena milionska tativna. V viro pl. Julija Torriania v Comu so vlonili neznani vlonilci, ki so nasilno odprli veliko blagajno. V njej je bilo precej denarja v gotovini, raznih vrednostnih papirjev in draguljev v vrednosti nad 2.000.000 lir. Sredi dela je vlonilce pregnal nenadni prihod lastnika. Odnesli so samo gotovino v znesku 175.000 lir. Dragulje v vrednosti nad 1.000.000 lir pa so našli na oknu, kjer so bili že pravljeni, da bi jih odnesli. Nedotaknjeni so ostali vsi vrednostni papirji.

Orla sta ga napadla, ko jima je odnašal mladič. Dr. Viktor Martini iz Mon-dovije je splezal na neko odročno skalo v hribih nad Valcasottom, da bi se polasti orlicev. Med tem ko je jeman mladice z gnezda, sta ga opazila orla, ki sta tam gnezdiča. Takoj sta ga napadla. Dr. Martini se je moral dolgo braniti, preno je odgnal orla. Voj z rparicama je dobil več lažjih ran.

Debava lovškega streliča. Korporacijsko ministrstvo v Rimu je z uredbo, objavljeno v Službenem listu sporočilo, da bo mogoče dobiti strelič za lov v sezoni 1943-1944 samo proti predložitvi društvene članske izkaznine pristojnemu odseku državne lovške zveze.

Deset milijonskih nagrad čaka na lastnike. Gospodarsko finančna agencija v Rimu sporoča, da niso še dvignjene številne nagrade, ki so bile izberane na 5% devetletne zakladne bone. Na lastnike čakajo med drugimi naslednje milijonske nagrade: bon serije A št. 1.786.500 izberen oktobra 1942; bon serije B št. 1.297.387 izberen oktobra 1942; bon serije E št. 306.322 izberen oktobra 1941; bon serije E št. 1.392.211 izberen oktobra 1942; bon serije F št. 319.274 izberen oktobra 1941; bon serije N št. 338.936 izberen oktobra 1942; bon serije O št. 611.742 izberen oktobra 1940; bon serije O št. 1.043.120 izberen oktobra 1942 in bon serije P št. 89.254 izberen oktobra 1942.

Pri kopanju utonil. V prekopu Viloresi pri Desiu se je v sredo kopal 17-letni Alojzij Morazzoni iz Palazzola v občini Padron Dugnano. V vodi mu je postal nenadoma slab in se ni mogel več upreti toku vode. Poskus, da bi mu pomagali, je ostal brezuspešen.

Tudi iz Rima pojde nekaj tisoč visokokoljev na delo. Poveljstvo delovne službe pri rimski vseučiliški organizaciji je

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO MATICA

Priljubljena Marinka Boček v duhoviti komediji iz avstrijskega dvora. Petje, ples, sijajna glasba

Ples na dvoru

Sotralci: Wolf Albach Retti, Lucie English

Predstave ob: 15., 17. in 19.15 ur

Predstave ob 15., 17. in 19.15; ob nedeljah in praznikih matinega ob 10.30

KINO UNION

Odličen švedski film iz modernega družabnega življenja

Pomladne noči

V glavnih vlogah: Ingrid Bergman, Lars Hanson in drugi odlični švedski igralci

Poleg tega kot dodatek najnovješji risan film

Predstave ob 15.30, 17.30 in 19.30 ur

KINO SLOGA

Aldo Fabrizi, najpopulnejši komik, v vlogi sprevodnika avtobusa v filmu

Spredaj je prostor

Poleg njega še: Adriana Benetti in Andrea Checchi

Predstave ob 14., 15.50, 17.40 in 19.30

KINO MOSTE

Samo še v nedelje bo na sporednu

Prva žena

Danes ob: 6. uri; v nedeljo ob: 2., 15. in 7. ur

V torek nov spored! — Predprodaja v nedeljo od 10.30 ure dalje

Obilna žetev v Rimu. V Rimu so te dni poželi žito, ki je zraslo na občinskih zemljiščih in guvernerskih vrtovih. Zatetek žetve je bil združen z veselo prireditvijo, ki so se je udeležili strelinski predstavniki raznih rimskih oblasti in strank. Skupno so na vsem področju Rima naželi in namlati 450 stotov žita. Vsak je dal okoli 21 stotov.

Nesreča. V ljubljanskem bolnišnici so sprejeli naslednje ponesrečenje: Ivan Vinček, 51-letni delavec iz Ljubljane, se je pri padcu ranil na kolenu. — Janez Peterka, 4-letni sin sedlarja iz Ljubljane, se je operil z vrelo kavo. — Fr. Plesničar, 57-letni poljski delavec iz Vel. Lašč, se je pri padcu potolkel na glavu. — Mirana Ogrizik, 15-letnega dijaka iz Ljubljane, se je pri nogometu nekdo sunil v glavo. — Marija Zorman, 80-letna mestna uboga iz Ljubljane, si je pri padcu zlomila levo nogo. — Ivana Babnik, 37-letna delavka iz Ljubljane, si je pri padcu na stopnicah zlomila levo nogo.

IZ LJUBLJANE

—lj Slabo vreme se obeta. Ce se smemo zanesti na barometer, se nam obeta slabo vreme. Zračni tlak je popuščal nepravilen v zadnjih 24 urah ter je bil davn približno za 3 mm nižji kakor včeraj zjutraj (762 mm). Toda ljubljanski barometer je tudi megla, ki je davi naznajala lepo vreme. V tem mesecu je bilo doslej razmerino mnogo melegnih dni, kar je tem bolj čudno, ker so bili pomladni meseci skoraj brez megle. Včeraj se ni tako zelo ogrelo, čeprav je ostalo jasno vse popolne, kakor predvčerjajšnjim. Maksimalna temperatura je znašala 26,4°. Tudi minimalna temperatura je bila davi malo nižja — vendar se sorazmerno visoka — kakor včeraj zjutraj: znašala je 15,7°.

—lj Umrl so v Ljubljani ob 18. do 24. t. m.: Karl Ivan, 46 let, žel. uradnik. Podmilščakova ul. 1.; Piskar Alojzij, 59 let, železniški kujčavničar. Sv. Petra c. 52; Zandar Valentijn, 58 let, poštni služilci. Dravská ul. 18; Bahovec Antonija, roj. Potocnik, 86 let, vodova trgovca. Vidovdanska c. 9; Koren Franc, 79 let, delavec. Smarhinski c. 21; Hansl Rozina, 70 let, vodova višjega arzenala. Bernekarjeva ul. 17; Demšar Alojzij, 57 let, usnjarški pom., Sv. Petra nasip 71; Semrov Franc, 71 let, poštni tajnik v p. Privoz 4; Kregar Antonija, roj. Zokatnik, 80 let, upokojenka tob. tov. Vidovdanska c. 9; Cernigoi Alojzija, roj. Vidmar, 62 let, vodova železničarja. Vidovdanska c. 9. — V ljubljanskem bolnišnici so umrli: Žitnik Darinka, 2½ leti, hči dñinarija. Črna vas 446; Zakrajšek Angela, 31 let, šivilja. Kramplje 1, obč. Bloke; Pesjak Pavla, 68 let, zasebnička, Jelčevica c. 9; Slokan Ana, 49 let, postrežnica. Kapiteljska ul. 11; Keržič Janez, 5 let, sin posestnika. Izanska c. 375; Kunauer Ludvik, 46 let, trgovec. Bicevje 41; Mikš Ivan, 56 let, rač.

—lj Umrl so v Ljubljani ob 18. do 24. t. m.: Ivan Ljubičić, 46 let, žel. uradnik. Podmilščakova ul. 1; Piskar Alojzij, 59 let, železniški kujčavničar. Sv. Petra c. 52; Zandar Valentijn, 58 let, poštni služilci. Dravská ul. 18; Bahovec Antonija, roj. Potocnik, 86 let, vodova trgovca. Vidovdanska c. 9. —lj Štefan Štefan, 50 let, žel. uradnik. Podmilščakova ul. 1; Piskar Alojzij, 59 let, železniški kujčavničar. Sv. Petra c. 52; Zandar Valentijn, 58 let, poštni služilci. Dravská ul. 18; Bahovec Antonija, roj. Potocnik, 86 let, vodova trgovca. Vidovdanska c. 9. —lj Štefan Štefan, 50 let, žel. uradnik. Podmilščakova ul. 1; Piskar Alojzij, 59 let, železniški kujčavničar. Sv. Petra c. 52; Zandar Valentijn, 58 let, poštni služilci. Dravská ul. 18; Bahovec Antonija, roj. Potocnik, 86 let, vodova trgovca. Vidovdanska c. 9. —lj Štefan Štefan, 50 let, žel. uradnik. Podmilščakova ul. 1; Piskar Alojzij, 59 let, železniški kujčavničar. Sv. Petra c. 52; Zandar Valentijn, 58 let, poštni služilci. Dravská ul. 18; Bahovec Antonija, roj. Potocnik, 86 let, vodova trgovca. Vidovdanska c. 9. —lj Štefan Štefan, 50 let, žel. uradnik.

Spopad Avstrijcev in Francozov v Ljubljani

27. junija 1. 1809 — Avstrijci so vdrli v mesto, ki je bilo v rokah Francozov, ponelli

Ljubljana, 26. junija. V člankih o ljubljanskih majniskih dogodilih leta 1809 smo opisali, kako so Francozi zavzeli Ljubljano skoraj brez boja, kar je bila v glavnem »zastava« avstrijskega poveljnika v Ljubljani Montetja, eden glavnih krijevev je pa bil tudi Gyulay, vrhovni poveljnik avstrijske armade, ki se je umaknil na Dolenjsko ter prepustila slabe ljubljansko posadko povsem svoji usodi. Avstrijeva vojska bi še lahko ostala v zvezzi z ljubljanko pesadko, če bi pa že ne kazalo drugega, bi se ljubljanski branilec umaknil iz mesta na dolenjsko stran, ki je bila tik do predaje še odprtia Ljubljana je padla v roke Francozom skoraj brez žrtv. Ce bi ljubljanska obramba vzdržala samo še nekaj ur, bi velik del francoskih čet zapustil ljubljansko oklicno in kar bi še ostalo francoski oddelkov, bi sploh ne mislili na napad na ljubljansko trdnjavo. Povedali smo tudi, da je moral francoski poveljnik Macdonald nepesredno po padcu Ljubljane odtrinil s svojo armado na Štajersko in da je v Jelšljani pustil še mnogo slabšo posadko od prejšnjje avstrijske, saj je stela le 500 mož.

Gulyayevi načrti

Ko so Francizi odtrinili na sever in so pustili zavajevanje Kranjsko skoraj brez vojaštva, se je nudila avstrijski armadi na Hrvatskem in Dolenjskem najlepša prilika, da začne vnemirjati Francoze za njihovim hrbtom. Kakor smo povedali v prejšnjem članku, je Gyulay zbral za silo oboroženo vstaško vojsko na Hrvatskem. Stela je 11.500 mož. S to armado, ki sicer od nje ni bilo mogoče pričakovati kaj posebnega, bi bilo vendar mogoče obnoviti vojskovanje na Kranjskem. Gyulay se je lahko oprijel v glavnem enega dveh načrtov: bodisi: da se vrne v Ljubljano skozi Trebnje in Novo mesto, zavzame slabo zavarovanje trdnjave ter napade za hrbtom Macdonaldevo armado, ki je bila na pohodu proti Gradcu, ali pa preseka pot Marmontovi armadi, ki je bila na pohodu iz Dalmazije proti Kranjski. Gyulay se je odločil za napad na Ljubljano.

Na polževskem pohodu...

Gyulay se je pa tudi v tem primeru izkazal kot velika neroda. Najprej je postal nekaj čet s Hrvatskega za okrepitev Novega mesta, a te čete so napredovalo takoj počasi, da so bile sele pri Samoboru, ko je bil Marmont oddaljen še za dnevi pohod od Ljubljane. Gyulay se je prej posvetoval v Gradcu o svojih načrtih in pri tem je potratal mnogo časa, medtem je pa Marmont nastopal s hitrostjo. Ki je bila odlika Napoleonove vojske. Marmont je odtrinil 3. maja iz Flume, 3. junija je pa bil že v Ljubljani. Naloga Marmontovi oddelkov je bila, zapreti pot cetam Chastelerja, prodriajočih s Tirolskega, da bi se prebole do armade nadvojvode Ivana. Ta naloga ni bila laha, zlasti se ob nasprotojih si vsteh o gibanju avstrijskih oddelkov, tako da so mire francoske čete manevrirati ter ter spreminti smer pohoda. Pri tem se je vojaštvo zelo utrudilo. Chasteler se je prebil skozi Korosko na Štajersko do Celja. Medtem je Marmont prejel povelje, naj ostane v Ljubljani, ker je bilo treba zavarovati zadnje Triestu in italijanski meji.

Du Montetov guerilski oddelok

Pri Novem mestu se je tedaj mudil Du Montet, major, s svojimi gveriškim oddelkom, delom Gyulayeve vojske, sestavljenim iz dveh čet »Simbschen«, 6 čet hravtskih domobranov, graničarske čete in 3 čet četrte notranjeavstrijskega »Frelabatljona«, 2 cekadonov Rimontovih huzarjev in dvema topovoma. Naloga Du Montetovega odreda je bila opazovati dogodek pri Ljubljani, a naj bi delal tudi čim več hrupa. Ce bi ga napadli Francozi z močnejšimi oddelki, bi se naj umaknil proti Brežicam, kjer je bilo jedro Gyulayeve vojske. Ko je Gyulay prejel ponovno potrdilo vesti, kako slab je francoski posadki v Ljubljani, je zapovedal Du Montetu, naj poskuša vdreti v mesto. Sprevideli smo, da so Francozi zasedli Ljubljano brez težav, a iz tega ne smemo sklepati, da je bilo prav tako lahko izvesti avstrijski načrt, kako bi napadli Ljubljano. Predvsem je treba upoštevati, da so Francozi znatno izboljšali ljubljanske utrebre. Ni jim pa kazalo držati tudi golovske utrebre, ker niso imeli toliko moči, da bi ga delili na dve trdnjavi, za-

to so golovske utrebre porušili. Francozi so se zavedali, da se morajo batiti nadneča avstrijskega napada, kajti avstrijske patrule so predrali do samega mesta. Zaradi tega so bili potreblji primerni varnostni ukrepi. Francozi so pregradili pristope na Grad. Posumno dobro je pa bilo treba zavarovati poljsko stran, odker je bil laž na stop do mesta, zato so postavili počez Poljan palisade. Pri vsej previdnosti so pa napravili napako, da ni bilo vse vojaštvo na Gradu; del vojaštva je ostal v mestu. Konjenica je ostala v predmestju. Du Montet je bil dobro poučen o razmerah v mestu in svoji načrt je opri na napako Francozov, da so postigli del posadke v mestu; nameval je nenadno napasti zunaj Gradu nastanjene čete tako da bi grajska posadka močno oslabela in bi bilo mogoče obklopiti Grad, potem pa ga v naskoku zavzeti.

Napad na Ljubljano

Napad na Ljubljano je bil določen na noč 27. junija. Avstrijci so nastopili proti mestu v starih kolonah. Da bi se prepozgodil ne izdalni s strelijanjem, je bilo prevedeno nabiti puške. Prvi oddelok se je pomikal pod vodstvom Du Monteta po Sv. Petra cesti, drugi oddelok pod vodstvom stotnika Bollerinijevga oddelka. Tretji oddelok je vodil stotnik Colson po Karloški cesti, kjer so Francozi stražili karloški mest, zato je bila potrebna posebna previdnost. Četrti oddelok pod vodstvom stotnika Francolinija je prodril v mestu — po vodi, pripljal je s čolni po Ljubljani in se izkral na Brezgu.

Francozi so bili čuječi

Cevrap so Avstrijci prihajali z največjo previdnostjo, so vendar Francozi precej zgodaj opazili njihov prihod, kajti so Bollerinijev oddelok naskočil na Poljanah nastanjeno konjenico, so se francoski konjeniki že zbirali. Avstrijci so se vrgli z bajonetom na jezdce, jih nekaj vrgli raz konj, številne so pa ujeti. Vendar je nekaj konjenikov uspel v oddirjalni so proti špitalskemu mostu (kjer je zdaj trimostje). Okraj mostu jim je pretila revnlost, da padejo v roke Du Montetovemu oddelku, ki se je bližal mostu po Sv. Petra cesti, zato so jo popihali po sedanjem Prešernovi ulici. Pri Slonu, pred sedanjem glavno pošto, so se upri zasedlovec, a so se morali kmalu umakniti po Dunajski cesti, vendar so bili v cubuprem položaju, kajti medtem je del Du Montetovega oddelka prodril po Kolodvorski v Dalmatinovi ulici ter jim presečal pot, tako da se je le nekaterim posrečilo pobegniti na Gorenjsko.

Avstrijci v mestu

Prvi je prodril v samo mesto, na Starigrad. Du Motet z 20 huzarij. Ustavili so se

pred pregradom v Florijanski ulici. Upal je, da si bo z nenadnim napadom izsilil pristop na Grad, a Francozi so bili že pripravljeni za pregrad. General Quétara, poveljnik francoske posadke, je postal pozoren spritočno močnega strelijanja v karloškem predmestju. Stanovali je na Mestnem trgu in po strmem pobočju za hišami se je s pomočjo lesteve naglo povzel na Grad in alarmiral posadko s tremi strelji. Ti strelji so alarmirali tudi francoske oddelke, ki so se tedaj mudili v Gradu in ki so spremiljali prevoz streliva v Ljubljano: takoj so pohiteli proti Gradu. Pri čevljarskem mostu so trčeli na Francozimjev oddelok, ko so se skušali prebiti po Starigrad trgu na Grad, a pri hiši št. 11 so zagledali konjenički oddelok Du Monteta, ki se je hotel umakniti čez čevljarski most. Du Montet se je naglo odločil ter se pogumno vrgel na sovražnika. Kako se je iztekel neenak boj za avstrijske huzarie, je težko reči, a kmalu sta tri pohiteli dve četji »Simbschen«, pehota Bollerinijevga oddelka, ki je naskočil poljske palisse, čim je pregnal francosko konjenico, potem pa je pohiteli proti Starigradu trgu. Tako je bil Grad obklopen od vseh strani. Kar je bilo branilec zunaj obklojenega Grada, so se moral predati. Ista usoda je doletela tudi branilec karloškega mostu. Ujetih je bilo 25 francoskih čestnikov in 125 vojakov, mrtvih in ranjenih pa je bilo približno dvakrat vec. Avstrijci so po tej zmagi taborili (bivakirali) na Mestnem trgu in postavili so pri vseh dohodih na Grad močne straže. Proti izpadu so se zavarovali v vseh ulicah s pregradami iz sodov, napnjeneh z obtežilom. Ena takšnih pregrad se je vlečla od škofijskega dvorca do nasprotna hiša in tako zapirala dohod od vzhoda, z drugo pregradijo so zaprli Starigrad, s tretjo čevljarski most in s četrtjo špitalskim most. Avstrijci so tako oblegali Grad še 28. junija ves dan. Zahtevali so predajo francoske posadke, a Quétard je nato to odgovoril s tem, da je dal strelijanje na slehnerjev Avstrije, ki se je pokazal izraza hiš ali kjer koli že — ne le s puškami, temveč celo s topovmi. Meščani so postavili civilnega odpolstancia na Grad, a Francozi ga niso hoteli sprejeti. Tedaj je bilo na Gradu 60 topov in meščanom ni bilo lahko pri srcu. Quétard je celo grozil, da bo začgal mesto s strelijanjem, ker je sumil, da so bili meščani dogovorjeni z napadalci. To je meščane tako prestrašilo, da so zaprli Du Monteta, naj zapusti mesto. Avstrijci so odtrinili z Ljubljane ponoči 29. junija. Pri svojem »izletu« v Ljubljano niso izgubili nobenega moža. — Da bi meščani poslej ne gojili preveč simpatij z Avstrijci, so Francozi, ki so dne 29. junija ob 6. zopet zasedli mesto, odvedli kot talca na Grad okrognega načelnika in deželnega predsednika. Sledili so še drugi varnostni ukrepi, o čemur se bomo pogovorili ob drugi prilik.

60 let zatiranja kolere

Pred 60 letnico rojstva Roberta Kocha, ki je odkril bacil kolere

Kolera je ena najnevarejših bolezni, ker se nenadoma pojavi in ker se navadno razširi v strašno epidemijo. Clovek je za to nalezljivo bolezen zelo občutljiv. Domovina kolere je Indija, kjer se še zdaj pogosto pojavlja. V Indiji pobere kolera letno povprečno 250.000 ljudi. V Nemčiji je razsajala kolera zadnjih let 1892-93 in zahtevala mnogo žrtev zlasti v mestih Hamburg, Halle, Trotha in Wettim. Med prvo svetovno vojno in v naslednjih letih je bila kolera močno razširjena v Rusiji. Nemški vojaki so napadla v večjem številu, ker so bili cepljeni proti njej. Kolera se najbolj razširi v poletnem času in večina ljudi, ki jih napade, je zapisana smrti.

Zdravnik vse po koleri napadenih del zel se že davno boril proti tej strašni sibi človeštva, toda njihovo prizadevanje je bilo zmanj, dokler sovražnika niso poznaли. Se pred 60 leti je bilo človeštvo izročeno na milost in nemilost koleri. Končno so ji pa le prišli do živega. Robert Koch, ki se bo svet ob koncu tekočega leta spominjal 100 letnice njegovega rojstva, je načel povzročitelja kolere in reselča človeštva enega najnujnejših sovražnikov. Leta 1883 je namreč odkril bacil kolere in spoznal v njem povzročitelja te nevarne naležljive bolezni. Preiskal je več

žrtev kolere in našel v njihovem črevusu mnogo mikroparazitov.

Po njegovi obliki je bil kolere spoščno nazvan koma-bacil. Ko je bil Robert Koch odkril povzročitelja kolere, se je vuso vno lotil dela, da bi spoznal tudi življenske pogoje in lastnosti tega nevarnega sovražnika človeštva. Temeljito je preiskal vodo, zemljo in zrak ter delal poskuse ob različnih temperaturah. Tako je kmalu spoznal, da se bacil kolere najbolje počuti v topli vlagi. To je bilo že nekaj, kar je lahko služilo Kochu za nadaljevanje važnega znanstvenega dela. Koch je skrbel za strogo izolacijo bolnikov in že v začetku svojega proučevanja kolere je mogel učinkovito nastopiti proti njenemu širjenju. Odkril je bil namreč obenem, da so bacili le malo odporni proti zunanjim učinkom kakor so izsušitev, vročina, sončna svetloba in razkuževalna sredstva. Izvor okuženja je skoraj vedno bolan človek. Najstrojnja izolacija in skrbna higijena sta torej poleg cepljenja najboljši zaščitni sredstvi. Cepljenje pa prepreči, da se bacili, ki so že prodri in človeško telo, ne morejo v njem razviti in začeti svojega pogubnega dela.

Da je Evropa zdaj skoraj povsem obvarovana te strašne bolezni, se mora v prvi vrsti zahvaliti Robertu Kochu, ki je zdrav-

tako rada. Saj poznaš moj položaj. Moram se omogočiti z nekom, ki je bogat, in Peter je izmed vseh bogatih moških, kar jih poznam, najljubeznejši. Altruist je, v skrajnem pomenu besede: to mi prav za prav ne gre v glavo. Glede na denar, ki ga ima, bi človek prej pričakoval, da spozna v njem strašanskega sebičnico.

Gospo Fordovo je menda prešinila nova misel.

Ali,« je začela, »če je tako bogat...« Nato se je prekinila in čez čas nadaljevala: »Oh, pozabilo je, kaj sem hotele reči.«

Draga Nesta, vem, kaj si hotela reči. Ce je tako bogat, zakač jemlje mene, ko bi mu bilo na izberbo pol Londona? Kaj ne? Nu, povem ti, zakaj. Jemlje me iz dveh razlogov: prvič, ker se mu v svojem sedanjem položaju similum, in drugič, ker sem bila tako pametna in sem mu vdihnila to čuvstvo. Nikoli ni misil, da bi se utegnil kdaj poročiti s komer kolik. Pred nekaj leti je bil razočaran: nekde dekle ga je zapustilo. Morala je biti neumnica. Takrat je menil, da se mu nece se na zacestilo, dokler bo živ, in da bo stal do smrti samec. A jaz mu nisem dovolila. Mnogo časa sem potrebovala, več ko dve leti, preden sem dosegla svoj namen, toda nazadnje mi je uspelo. Peter je čuvstven človek; ubrala sem pravo stručno ter ga navadila, da me je pomiloval v mojih stiskah — in tako se je zgodilo, da me je predsnost nim poprosil za roko.«

Gospo Fordova ni mirno poslušala te izpovedi; na-

robe, nekajkrat je skušala prekiniti prijateljico, a

Ločni obrambni Napolija se vračajo z zmagovalnega poleta

niski vedi pokazal in utri pot k njenemu zatiranju.

Bolgarija pospešuje kmetijstvo

Za naseljence Egejski pokrajini je dovolil ministrski svet novo naknadno posojilo v znesku 40.000 levov za vsako kmetijto pod pogojem, da se uporabi 60% tega denarja za nakup inventarja in v gospodarske svrhe. Pogoj je tudi, da so se dočeni naseljenici izkazali kot dobrati kmetje. Kredit bo izplačala Agrarna in Zadržna banka. S tem ukrepom je storila bolgarska vlada nov korak v kolonizaciji priključenih pokrajin. Smotrena politika bolgarskega kmetijskega ministarstva je dosegla že več lepih uspehov. Ministarstvo skrbila zlasti za strokovno izobraževanje kmetijstva.

Bolgarski narod je kmečki, saj živi nad 80% prebivalstva na kmetijstvu, ali je karkoli zaposleno v njem. Ze iz tega je razvidno kako velike dolžnosti ima država do te najvažnejše gospodarske panoge. Njene naloge so se s pričetljivo novih pokrajin se povečale. Maidejija in Tracia so zahtevalo za povzročeno kmetijstva nove izredne ukrepe, pa tudi znatna denarna sredstva iz državne blagajne. Kmetijstvo v priključenih pokrajinah bo postopoma izenačeno z onim v Bolgariji. V zvezi s tem je bilo važno tudi vprašanje naselitve, ki se ga je lotila država z vso vnetno. Bolgarske družine, ki so se preselile v nove po-

krajine, so dobile od države primerne podporo. S tem je pa dobilo kmetijstvo v priključenih pokrajinah nove podobe in blagejne posledice so se kmalu pokazale.

Strskovni delavec v Rumuniji

Iz poročila ministra za delo Danuseca državnemu vodji je razvidno kaj je bilo mogoče storiti navzlin vojni v pogledu izobraževanja strokovnega delavstva in izločitve židov iz rumunskega gospodarstva. Od novembra 1941. ko je bil objavljen zakon o rumunizaciji se je zmanjšalo število židovskih nameščencev od 26.225 (proti 210.471 nameščencem ariskske krvi) na 6506, dočim je nameščenec ariskske krvi zdaj 214.016. Poročilo podrobno omenja storitev v Armeji; 25. jezeru na Finskem; 28. velika voda; 29. počivam, ležim; 31. enota časa; 32. število; 33. reka na Hrvatskem; 34. pamet, razum (mnogi); 38. španski spolnik; 40. igralna karta.

93 letni ženin

V nekem dunajskem okraju se je poročil oni dan, vplojenec Valentin Schmid, star 93 let. Bil je uralnik finančne straže in pred 40 leti so ga vpokojili. Dolgo se je krčevito branil zakonskega jarma, končno pa je podlegel skusnjavi in se ozelenil, ce ne drugačje